

Mor Salvador Sunyer, un home bo

Va ser un referent de l'ensenyament del català, va publicar poemaris i va rebre la Creu de Sant Jordi

Va ser senador per l'Entesa dels Catalans, diputat al Parlament i alcalde del Salt independent

Pujol va preguntar: "Qui és qui ens guarda aquí la casa?" I li van dir: "Salvador Sunyer"

Salvador Sunyer i Aimeric, mestre de català, escriptor, poeta, senador de l'Entesa dels Catalans en la legislatura constituent, diputat independent pel PSC al Parlament i primer alcalde del poble de Salt independent (1983-1991), va morir ahir a la una del migdia a casa seva als 93 anys, que havia complert l'1 de febrer. El professor Miquel Berga, que va ser el seu amic i primer tinent d'alcalde en la seva aventura municipalista, explicava que va ser un referent indiscutible per a la gent de la seva generació en l'àmbit cultural en un context tan advers com el del franquisme. Però sobretot, va afegir, "ens va fer entendre que la bondat pot ser una forma d'intel·ligència". Per això podem assegurar que el senyor Sunyer era sobretot un home bo, educat, ben vist per tothom i que va dedicar tota la seva vida, de diverses maneres, a la causa de la llengua catalana i al país. Berga el va definir en el pròleg del poemari Les deixes del Reremús: "Ho ha aguantat tot en Salvador Sunyer. Ho ha fet amb serena dignitat, arrapat a un caràcter diligent i tenaç (potser tossut) i a l'empara de tres conviccions: la fe cristiana, l'amor a la família i la lleialtat al seu poble i al seu país."

Salvador Sunyer va néixer a Salt. El seu pare era de Brunyola i la seva mare, d'Estanyol. Es van instal·lar al Veïnat, on també va viure quan es va casar amb Maria Carme Bover, fins que poc després es van traslladar a casa de la mare de la seva dona, on ha viscut més de seixanta anys. Amb Maria Carme Bover, tot un referent en els moviments socials de Salt i bibliotecària, va tenir cinc fills –la petita ja desapareguda–, onze nets i dos besnets. A casa seva hi tenia el seu santuari: una biblioteca ben assortida i un despatx per treballar. Va morir lúcid, ben informat fins al darrer moment i amb l'escalf de la seva família que els visitava cada dia. Es va aixecar, va esmorzar, va llegir el diari i va veure les notícies: "Sort que ja tenim data i pregunta", va dir. Poc després moria sense patiment.

A casa d'en Salvador Sunyer, sempre oberta per a la gent, hi ha onejat l'estelada. Ell es va declarar independentista en una entrevista en aquest diari el setembre del 2013, en què assegurava que no n'era, sinó que se n'havia fet. "Això ha anat molt de presa en molt poc temps i ara som molta colla." Sunyer ho tenia clar. "Ens oferiran alguna cosa, però aquest no és el tracte. El tracte és som-hi i fem-ho", deia llavors. El compromís de Sunyer va ser total amb la llengua i el país. Va estudiar batxillerat elemental i amb catorze anys va entrar a treballar com a auxiliar a la farmàcia Ribes de Girona. Anys després va anar a treballar a la farmàcia Simón, a la cantonada de la plaça Marquès de Camps (actualment Palau). Van ser quaranta anys de taulell, on va coincidir primer amb en Turet, que li va ensenyar l'ofici, i molt anys amb el seu amic, el saltenc Lluís Mateu. D'en Turet, seminarista i persona amb diverses carreres i molt culta, parlaven de llibres. "Em va ajudar a formar-me", explicava. Se'n va sortir prou bé. Es va moure en els moviments de joventut d'Acció Catòlica i el 1959 va dirigir l'espai teatral del Patronat Parroquial Saltenc. Per correu, va fer el curs de professor de català de la Junta Assessoria d'Ensenyament del Català, vinculada a l'IEC, i a partir d'aquí va dedicar moltes hores a fer classes de català per molts pobles gironins. "Quan vaig tenir el títol de professor de català em vaig proposar que aquella era la meva tasca. En Joan Triadú era qui ho movia tot. Sortint de la farmàcia, som-hi. La gent treballava i ho fèiem quan podíem. Eren alguna cosa més que classes en català, recuperàvem la història del país sense manies."

Potser per això quan Jordi Pujol va ser desterrat a Girona va demanar: “Qui és qui ens guarda aquí la casa?” I li van respondre, és clar, que Salvador Sunyer.

Home d'ordre, només va tenir petits problemes amb la Guàrdia Civil, que els va prohibir algun curs, però va anar fent, i quan va morir Franco la feina es va multiplicar. Va fer classes de català fins i tot a la comandància de la Guàrdia Civil de Girona, cosa que el va satisfer com a experiència. Va tenir milers d'alumnes, fins que amb l'arribada de la Generalitat les coses es van normalitzar. Allà on hi havia cultura catalana, es trobava Sunyer, que va arribar a ser fundador i secretari del premi Prudenci Bertrana. Mentrestant escrivia i obtenia reconeixements. Ha publicat una dotzena de llibres i ha rebut 79 premis i dos mestratges en Gai Saber. Va escriure uns Pastorets que s'han representat i una Passió que està inèdita. Tot i fer versos, sempre va treballar per a la gent. El 1986 va fundar i va ser nomenat president del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament. Per tots aquests motius el 1994 va rebre la Creu de Sant Jordi i Salt va declarar el 2014 Any Sunyer.

La política

Salvador Sunyer sempre va ser una persona independent, però es va presentar al Parlament i a l'alcaldia pel PSC. Home d'un consens extraordinari, l'11 de Setembre de 1976 va ser l'encarregat per l'Assemblea de Catalunya del Gironès de fer el discurs de la primera commemoració de la festa nacional a la Devesa al mateix temps que es feia a Sant Boi de Llobregat. Per això va ser proposat per a la llista unitària de l'Entesa dels Catalans, encapçalada per Josep Benet a Barcelona i que a Girona va ser la llista de Sunyer, Sobrequés i Portabella. “Vaig anar a la farmàcia a proposar-li-ho, crec que amb en Just”, explica Rafel Nadal, periodista i novel·lista i llavors ben implicat en política. “Va demanar 24 hores, però va dir que sí per compromís, perquè sabia que el país li ho demanava, i sense gaires ganes.” Després va passar pel Parlament i va ser alcalde de Salt, després d'independitzar-se de Girona (1983- 1991). “Del que estic més satisfet és d'haver estat alcalde. Vam fer un bon equip, governàvem plegats i jo feia de pare paràs, amb en Berga, en Mines i tants d'altres”, explicava. Ell era un defensor de la unitat, per això va estat a l'Entesa i va ser alcalde de Salt. I per això la demanava pel país en el moment actual. Creient, li agradava el tarannà del papa Francesc, a qui li posava “un 15 sobre 10”. Fidel a la llengua i al país, ho va ser també a la seva dona i a la seva família. Ha tingut una llarga vida i ha estat un referent. Joaquim Nadal parlava d'ell com d'un home que propaga bondat. Potser per això Miquel Berga en la inauguració de l'Any Sunyer ho va deixar clar: “Si a Girona tenen una catedral, a Salt tenim en Salvador Sunyer.” En pau descansi.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 10-06-2017 Pàgina 8

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/politica/article/17-politica/1165690-mor-salvador-sunyer-un-home-bo.html>